

HARJAVALLAN SEURAKUNTA

HAUTAUSMAAN
HOITOSUUNNITELMA
Vuosille 2024–2033

Sisällys

1. Yleistä	3
Hautaustoimen laadulliset tavoitteet.....	3
Ohjaava lainsäädäntö ja lupakäytännöt	3
2. Harjavallan seurakunnan hautausmaa	4
3. Hautaustoimen hoitovastuut ja omaisten hoitovastuut	4
Seurakunnan hautaustoimen hoitovastuu	4
Omaisten hoitovastuu	5
4. Hautainhoitorahaston toiminta ja sopimushautojen hoito	6
5. Hoitamattomat haudat.....	6
6. Määräaikaiset päättyvät haudat.....	7
7. Hautausmaan vuosikello	8
8. Hautaukseen liittyvät toimintatavat.....	9
9. Yhteismuistomerkit, yhteiset muistelupaikat ja sankarihautausmaat	9
10. Hautausmaan kunnossapito	10
Hautausmaan kunnossapidon tavoite.....	10
Hautausmaan kunnossapidon laatu poikkeamat	10
Hautausmaan talvihoito	10
Hautausmaan puhtaanapito ja jätehuolto	11
Hautausmaan rakenteiden, varusteiden, kalusteiden ja laitteiden hoito.....	13
Hautausmaan kasvillisuuden, avoimien viheralueiden ja puuston hoito.....	13
Hautausmaan kunto- ja turvallisuustarkastukset ja -inventoinnit	14
Hautausmaan järjestelmien hoito ja käyttö	15
11. Hautausmaiden kunnossapidon resurssit	15
Henkilöstö.....	15
Koneet, laitteet, käsityökalut	15
Ajettava konekalusto	16
Moottorikäyttöiset pienkoneet	16
Käsityökalut	16
Huolto	16
Hautaamiseen liittyvät laitteet ja välineet	16
Tilat	17
Huoltoalueet.....	17
12. Hautausmaan kunnossapidon kehittäminen.....	17
3-5 vuoden sisällä toteutettavia kehittämistavoitteita	17
5-10 vuoden sisällä toteutettavia kehittämistavoitteita	17

1. Yleistä

Hautaustoimen perustehtäviä ovat hautaaminen, hautarekisterin ylläpito sekä hautausmaiden kunnossapito. Hautaustoimi palvelee omaisia ja hautausmaalla kävijöitä kaikissa hautaustoimeen liittyvissä asioissa. Hautaustoimi on näkyvä osa seurakunnan toimintaa ja tulee siten lähelle ihmistä. Hautaustoimi huolehtii myös hautapaikkojen riittävydestä. Hautausmaan kulttuuriperinnön vaaliminen on yksi hautaustoimen tärkeistä tehtävistä. Sopimushautojen hoitoa varten on erillinen hautainhoitorahasto.

Hautaustoimen laadulliset tavoitteet

Hautausmaan laadullisia tavoitteita ovat muun muassa:

- laadukas, asiantunteva, luotettava ja yhdenvertainen palvelu kaikille
- toimivan ja turvallisen työympäristön varmistaminen
- vainajan kohtelu hienotunteisesti
- olemassa olevan hautausmaan, kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden alueiden ja hautojen kunnossapito hautausmaan hoitosuunnitelman mukaisesti
- sankarihauta-alueen kunnossapito hautausmaan hoitosuunnitelman mukaisesti
- hautausmaan toiminta kestävä kehityksen mukaisesti

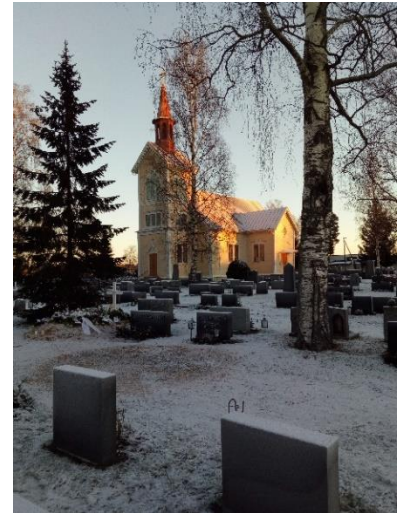
Ohjaava lainsäädäntö ja lupakäytännöt

Hautausmaan kunnossapito perustuu seuraaviin lakeihin, asetuksiin, sääntöihin ja ohjeisiin:

- hautaustoimilaki (457/2003)
- kirkkolaki (652/2023), 3. luku, 28-37§
- kirkkojärjestys (1055/1993), 17. luku
- muinaismuistolaki (295/1963)
- terveydensuojeluasetus (1280/1994), 7. luku, 39.-42§
- järjestyslaki (612/2003)
- jätelaki (646/2011)
- ympäristönsuojelulaki (527/2014)
- maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999)
- vesilaki (587/2011)
- hautaustoimen ohjesääntö
- hautausmaakaava ja hautausmaan käyttösuunnitelma
- seurakunnan strategia
- kirkon ympäristödiplomi
- kunnan yleis- ja asemakaavat sekä ympäristö-, rakennus-, toimenpide- ja maisematyöluvut

2. Harjavallan seurakunnan hautausmaa

Tämä hautausmaan hoitosuunnitelma koskee Harjavallan seurakunnan hautausmaata, joka jakautuu kolmeen alueeseen: Vanha hautausmaa, Uusi hautausmaa ("Uusi puoli") ja vuonna 2017 käyttöön vihitty laajennus Sammallehto. Vanhalla hautausmaalla on arkkuhautoja osastoilla 1-14 ja erikseen määritelty uurnahautausalue 11, Uudella hautausmaalla on arkkuhautoja osastoilla 15-19 ja erikseen määritelty uurnahautausalue 20. Sammallehdossa on matalahautausalue 32, neljä syvähautausaluetta 33-36 sekä kaksi uurnahautausaluetta 41-42. Muistolehdot sijaitsevat uuden kirkon vieressä nro 99 sekä Sammallehdossa nro 51. Vanhoihin arkkuhautoihin voidaan haudata uurnia, mikäli omaiset haluavat säilyttää hautapaikan. Tämän hautausmaan hoitosuunnitelman lisäksi toiminnassa noudatetaan hautaus-toimen ohjesääntöä sekä hautausmaakaavaa ja käyttösuunnitelmaa.

Vanha kirkko ja hautausastoa 7

3. Hautaus-toimen hoitovastuut ja omaisten hoitovastuut

HAUTAUSMAAN KUNNOSSAPIDON VASTUUT		
HAUTAUS-TOIMI	OMAISET/HAUDAN HALTIJA	HAUTAINHOITORAHASTO
<p>Hautaus-toimilaki 457/2003 5. luku 13§</p> <p>Hautausmaan ylläpitäjän tulee hoitaa hautausmaata sen arvoa vastaavalla ja vainajien muistoa kunnioittavalla tavalla.</p>	<p>Kirkkolaki 652/2023 3. luku 33§</p> <p>Haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuna. Yksittäisen haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija.</p>	<p>Kirkkolaki 652/2023 3. luku 33§:n 2 mom.</p> <p>Seurakunta voi sopia hautaoikeuden haltijan kanssa, että seurakunta ottaa korvauksesta vastuun haudan hoidosta määräajaksi.</p>

Taulukko: Hautausmaan kunnossapidon vastuut yksinkertaistettuna

Seurakunnan hautaus-toimen hoitovastuu

Hautaus-toimilain (457/2003) 5. luvun 13. pykälän mukaan hautausmaan ylläpitäjän tulee hoitaa hautausmaata sen arvoa vastaavalla ja vainajien muistoa kunnioittavalla tavalla. Hautausmaiden yleinen kunnossapito on seurakunnan hautaus-toimen vastuulla.

Hautaus-toimen vastuulla olevia hautausmaan kunnossapitotöitä ovat:

- Hautausmaan kulkuväylien ja pysäköintialueiden kunnossapito
- Hautausmaiden yleisten alueiden kasvillisuuden kunnossapito
- Hautausmaarakenteiden ja -kalusteiden kunnossapito (mm. aidat, penkit, valaisimet, pyörätelineet, opasteet, hulevesijärjestelmä, kasteluviesijärjestelmä)
- Yleinen puhtaanapito ja jätehuolto
- Sankarihauta-alueen sekä Karjalaan jääneiden muistomerkin ja muiden merkittävien hauta-alueiden (Sammallehdon muistolehto, vanha muistolehto, Muualle haudattujen muistomerkki, Punaisten kivi) kunnossapito

Omaisten hoitovastuu

Kirkkolain (652/2023) 3. luvun 33 §:n mukaan hautaa on hoidettava hautausmaan arvon mukaisesti ja yksittäisen haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija. Omaisten vastuulla on haudan hoito hautamuistomerkkeineen sekä kasveille varattuine istutusalueineen. Reunakivellisellä haudalla omaisten vastuulla on hoitaa myös reunakivien rajaama alue. Omaiset kustantavat kokonaisuudessaan yksittäisen haudan hoidon sekä hautamuistomerkkiin liittyvät hankinta- ja hoitokustannukset.

Omaisten hoitovelvoitteita ovat:

- Haudalle hankitun muistomerkin hoito

Omainen huolehtii, että haudan muistomerkki (yleensä hautakivi) on asennettu suoraan ja turvallisesti paikoilleen ja tarkistaa hautamuistomerkin asennon vähintään kerran vuodessa. Hautamuistomerkki on oikaistava ennen kuin se on vaarassa kallistua ja kaatua ja ennen kuin se aiheuttaa haittaa tai tapaturman vaaraa hautausmaalla vierailuille ja hautausmaiden työntekijöille.

- Haudan kasveille varatun istutusalueen eli kukkapesän hoito kevät- ja syyspuhdistuksineen

Kausikasvien eli kesäkukkien istuttaminen ei ole pakollista kasveille varattuun istutusalueeseen (kukkapesään). Ne voidaan korvata esimerkiksi monivuotisilla perennoilla tai pienikasvuisella (alle 30 cm) pensaalla. Haudalla voi olla myös leikattava nurmikko. Kun kasvillisuutta on istutettu haudalle, istutukset hoidetaan niin, etteivät rikkakasvit kasva hautausmaan yleisilmettä häiritsevästi ja etteivät kasvi-istutukset leviä istutusalueen ulkopuolelle, naapurihautojen puolelle eivätkä täysikasvuisina ole haitaksi hautausmaalle tai hautausmaan hoidolle. Kausikasvien hoidossa huomioidaan, etteivät ne levitä kasvitauteja ympäröiviin kasvustoihin. Kasvinsuojeluaineiden käyttö yksittäisen haudan hoidossa on kielletty. ”Muurahaismyrkyn” yms. hyönteiskarkotteiden käytöstä tulee ilmoittaa hautatoimelle. Rotanmyrkyn käyttö hautausmaa-alueella on kielletty.

- Nurmikon siistiminen hautamuistomerkin ja kasveille varatun istutusalueen ympäriltä
- Haudalle tuoduista muistoesineistä huolehtiminen
- Roskien ja muun jätteen (mm. palaneet hautakynttilät, rikkoutuneet lasit ja muistoesineet) poistaminen haudalta ja lajittelu asianmukaisella tavalla
- Reunakivien rajaaman alueen hoito.
- Muistolehtoihin ja Muualle haudattujen vainajien yhteismuistelupaikalle tuotujen yksittäisten kukkien, koriste-esineiden ja lyhtyjen hoito. Lyhdyt tulee poistaa toukokuun alkuun mennessä. (Hautaus toimi vastaa muistelupaikkojen yleisilmeestä ja poistaa muutaman kerran vuodessa muistelupaikalle kerääntyneet esineet)
- Muun ohjeistuksen noudattaminen

Kynttilöiden polttaminen haudalla ruohikko- tai maastopalovaroituksen aikaan on kielletty.

4. Hautainhoitorahaston toiminta ja sopimushautojen hoito

Hoitohautojen kukat tulevat puutarhalta kesäkuun toisella viikolla

Hautaoikeuden haltija voi tehdä hauta-alueen hoidosta sopimuksen seurakunnan hautainhoitorahaston kanssa, jolloin seurakunta hoitaa hautaa hautainhoitorahaston sääntöjen mukaisesti. Hoitosopimus voidaan tehdä 1v, 5v tai 10v ajalle. Edellytyksenä hoitosopimukselle on, että hautamuistomerkki on asennettu turvalisesti eikä siinä ole havaittavissa kallistumisen tai kaatumisen vaaraa. Haudan hoidosta perittävistä maksuista päättää kirkkoneuvosto. Maksun tulee kattaa haudan hoitokustannukset tuottamatta voittoa.

Hautainhoitorahaston vastuulla ovat omaisen tilaaman hoitosopimuksen mukaiset työt. Sopimushaudan hoitoon kuuluvat kukka-alueen kunnostaminen, kukkien istutus, kastelu ja lannoitus, kuihtuneiden kukkien nyp-piminen sekä kasvinsuojelu tarvittaessa. Hautainhoitorahaston töitä ovat myös istutusalueen kanttaus, nurmen loppusiistintä kukkapesän ympäriltä ja rikkaruohojen kitkeminen. Hoitokauden päättyessä hoitosopi-mukseen kuuluu seurakunnan istuttamien kukkien poisto ja kukka-alueen siistiminen. Havutus ostetaan erikseen ja havut laitetaan Pyhäinpäivään mennessä.

Valtio, kunta, kulttuuriperintöä vaaliva yhdistys tai yksityishenkilö voivat myös huolehtia haudoista. Haudan hoidosta huolehtiminen ei tuota oikeutta hoidettavaan hautaan. Tällaisessa tilanteessa laaditaan seurakun-nan ja haudan hoidosta vastaavan tahon välille sopimus, jossa sovitaan toimintatavoista.

5. Hoitamattomat haudat

Kirkkoneuvosto voi velvoittaa hautaoikeuden haltijaa kunnostamaan haudan, jonka hoito on olennaisesti lai-minlyöty. Haudan kunnostus on tehtävä vuoden määräajassa siitä, kun päätös on annettu hautaoikeuden haltijalle tiedoksi. Kirkkoneuvosto voi päättää hautaoikeuden menettämisestä, jollei laiminlyöntiä ole kor-jattu. Kunnostuskehotuksesta ja päätöksestä tiedotetaan kirkkolaisa (10. luku 26. §) määritetyllä tavalla. Jos

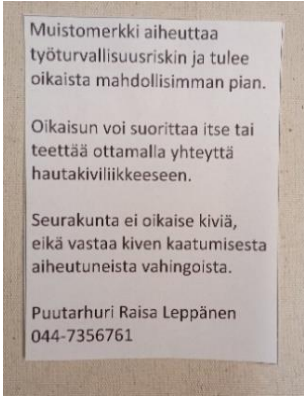

hautaoikeuden haltijasta tai hänen olinpaikastaan ei saada tietoa, ilmoitus hautaa koskevasta päätöksestä tai muusta hautaa koskevasta asiasta on pantava tiedoksi haudalle.

Haudan hoitamattomuuden seurannassa käytettävät kriteerit, joista yksi tai useampi toteutuu haudalla.

- Hauta on ollut selkeästi hoitamatta vähintään kaksi vuotta
- Haudalla oleva muistomerkki on rikkoutunut, painunut, selkeästi vinossa, kaatumassa tai kaatunut tai laattakivi on pois telineeltään tai teline on rikkoutunut. Muistomerkin kallistuminen johtuu yleensä vinossa olevasta pohjakivestä. Turvallisuussyistä muistomerkkiä ei saa oikaista asentamalla pohjakiven ja taulukiven väliin irtoesineitä, vaan ainoa kyseeseen tuleva toimenpide on pohjakiven oikaisu
- Muistomerkin teksteistä ei saa selvää
- Kasveille varatulla istutusalueella tai reunakivien rajaamalla alueella kasvaa runsaasti ja häiritsevästi ruohovartisia tai puuvartisia kasveja, joita ei siihen ole istutettu tai haudalle istutettu kasvillisuus on levinnyt sille varatun istutusalueen ulkopuolelle. Istutusalueella kasvavan monivuotisen perennan perusteella hautaa ei katsota hoitamattomaksi
- Haudalla ei ole merkkejä, että siellä olisi käyty eikä seurakunnalle ole ilmoitettu hautaoikeuden haltijan yhteystietoja

Hoitamattomuutta seurataan kirjaamalla hoitamattomat haudat vähintään kahden vuoden ajan. Vaarallista tai kaatuneesta kivistä voidaan antaa kunnostuskehoitus välittömästi.

Hautojen ”laputus” aloitetaan keväällä 2024, ja se etenee osastoittain, kunnes Vanha ja Uusi hautausmaa on käyty kokonaisuudessaan läpi. Sammallehdon haudoilla on voimassa olevat haltijatiedot ja hautakivet on asennettu palkkien päälle.

 <p>Muistomerkki aiheuttaa työturvallisuusriskin ja tulee oikaista mahdollisimman pian.</p> <p>Oikaisun voi suorittaa itse tai teettää ottamalla yhteyttä hautakiviliikkeeseen.</p> <p>Seurakunta ei oikaise kiviä, eikä vastaa kiven kaatumisesta aiheutuneista vahingoista.</p> <p>Puutarhuri Raisa Leppänen 044-7356761</p>	 <p>Haudalta puuttuu joko voimassa oleva haltijatieto, tai haudan hallinta-aika on päättynyt.</p> <p>Ottakaa yhteyttä hauta- ja puistotoimeen: käynti huoltorakennuksessa tai viesti/whatsapp 044-7356761 sähköposti raisa.leppanen@evl.fi</p> <p>Raisa Leppänen puutarhuri Harjavallan srk</p>
<p>Hautamuistomerkin pikaiseen oikaisuun tai muuhun korjaamiseen kehottava kyltti</p>	<p>Hautaoikeuden haltijan puuttumisesta kertova kyltti. Toivotaan yhteydenottoa.</p>

6. Määräaikaiset päättyvät haudat

Hautaoikeus luovutetaan enintään 25 vuoden määräajaksi kerrallaan. Määräaikaisen haudan voimassaolosta määrätään kirkkolaissa (3. luku 30§). Määräaikaisen haudan hautaoikeus lakkaa ilman irtisanomista, mutta voimassaoloaika voidaan hautaoikeuden haltijan hakemuksesta jatkaa. Määräaikaisuuden päättyessä hautaoikeuden haltijalle lähetetään tieto asiasta kirjeitse, mikäli yhteystiedot on annettu ja ne ovat ajan tasalla. Niille haudoille, joilla ei ole nimettyä hautaoikeuden haltijaa eikä muuta yhteyshenkilöä, laitetaan ilmoitus asiasta haudalle. Mikäli omaiset eivät ole ryhtyneet toimenpiteisiin hallinta-ajan jatkamiseksi kahden vuoden kuluessa siitä, kun asiasta on tiedotettu, hallinta-aikaa ei voi enää jatkaa.

7. Hautausmaan vuosikello

<p>Kevät kausi alkaa huhtikuun lopussa</p> <ul style="list-style-type: none"> - havujen poisto ja kukkapesien siistiminen, mul- lan lisäys - callunoiden poisto sankarihaudalta - risujen ja oksien kerääminen - auraskeppien poisto - lehtien keräys - sulaneiden roskisten tyhjennys kokonaan - kynttiläastioiden tuominen varastoon - penkkien vieminen paikoilleen - kuusaitojen leikkaus - nurmikon leikkaus - hanojen tarkistus/korjaus ja kasteluveden kyt- keminen ja jokivesikyttien kiinnitys - kesäkäyttöön tarkoitettujen koneiden ja laittei- den esille otto ja kunnan tarkistus/huolto - kynttiläritilän tuonti varastoon - sankarihaudan orvokkien istutus 	<p>Kesä kausi alkaa kesäkuun alussa</p> <ul style="list-style-type: none"> - hautojen trimmaus - nurmikon leikkaus - rantavesaikojen leikkaus - kesäkukkien istutus hoitohautoille ja hoidon aloitus (nyppiminen ja kukkapesien siistiminen) - kastelu ja lannoitus - pensasaitojen leikkaus - käytävien ajo tappiterällä - rikkakasvien poisto istutuksista ja käytäviltä - vieraslajien poisto pensasaidoista - roskisten ja kompostiastioiden pesu - tuhkien hautaus muistolehtoihin
<p>Ympäri vuoden jatkuvat työt</p> <ul style="list-style-type: none"> - säätiedotuksen tarkkailu - koneiden ja laitteiden käyttökunnosta huolehtiminen/korjaus - hautausten valmistelu, talvella lumityöt haudalle, kesällä hauta-alueen siisteys - hautapaikkojen näyttö (omaiset, haudankaivaja, kivimiehet) - uurnahautaukset - hautakirjanpito - hautakartan ylläpito - hautakiviliikkeiden palvelu - hautakukkien poisto ja kierrätys - järjestelmien tarkkailu ja huolto (valaistus, kasteluvesi, sadevesikaivot) - puhtaanapito ja kierrätys - kompostien tyhjennys (sulana aikana 1-3 kertaa viikossa, talvella tarvittaessa) - puiden kunnan tarkkailu - sankarihaudan ja yhteisten muistelu- ja juhlapyhien huomiointi - materiaalien, tarvikkeiden ja työkalujen hankkiminen 	
<p>Syysy kausi alkaa syyskuun lopussa</p> <ul style="list-style-type: none"> - pensasaitojen 2. leikkaus - angervojen leikkaus joka 3. vuosi - hautojen trimmaus - kesäkukkien poisto ja kukkapesien siistiminen - havutus - lehtien keräys - haravointi - penkkien tuominen varastoon - kastelukannujen kerääminen pois - kasteluveden sulkeminen ja järjestelmän tyh- jennys - auraskeppien laitto tarvittaviin kohteisiin - talvikäyttöön tarkoitettujen laitteiden ja lumi- työkalujen esille otto - tuhkien hautaus muistolehtoihin - callunoiden istutus sankarihaudalle - pyhäinpäiväksi kynttiläritilän vienti muualle haudattujen muistomerkillä 	<p>Talvi kausi alkaa lumen tulosta</p> <ul style="list-style-type: none"> - auras - hiekoitus - lumen pois kuljetus - roudansulattimien kuljetus ja käyttö - kynttiläastioiden tyhjennys (useita kertoja) - ajettavien ja työnnettävien ruohonleikkureiden sekä käsityökalujen perushuolto ja talvisäilytys - huoltorakennuksen siivous - tykkylumen poisto - jääpolanteiden jyrästä kelin sallissa - jouluaaton kynttilöiden vieminen - hoitohautojen laskutus ja uusien hoitojen myynti

8. Hautaukseen liittyvät toimintatavat

Hautausmaa on ensisijaisesti hautaamista varten ja hautaamisen vuoksi hautausmaan turvallisuus, toimivuus ja viihtyisyys voivat tilapäisesti heikentyä. Siunauksiin ja hautauksiin liittyvistä toimenpiteistä aiheutuu hautausmaan yleisilmeelle tilapäistä haittaa ympäri vuoden. Hautaus-toimen ohjesäännön mukaan tilapäisen haitan aiheuttaminen viereisille haudoille ei ole esteenä haudan avaamiselle. Naapurihaudoille haudan-kaivuusta aiheutuneet haitat minimoidaan ja korjataan.

Arkkuhautauksen yhteydessä haudalla olevat muistomerkit tai muut rakennelmat sekä kukkapesä kasveineen poistetaan hautauksen ajaksi. Kivien poisto ei sisälly hautausmaksuun, vaan kivien siirto kuuluu omaisten tilata hyvissä ajoin hautakiviliikkeeltä. Haudauskaivetaan hautakartan määräämään paikkaan ja syvyys määräytyy, onko kyseessä ensimmäinen (2,1m) tai toinen (1,5m) haudaus. Arkkuhaudan sortumisen estämiseksi reunat tuetaan laudoittamalla. Haudan yläosaan tulee kankaiset hautaverhot. Talvella käytetään roudansulattajia tarvittaessa 1-3 päivää ennen haudan kaivuuta. Haudan astinlaudat ja -tuennat aiheuttavat hetkellistä vauriota viereisille haudoille. Aiheutuneet vauriot pyritään korjaamaan heti haudan peiton yhteydessä.

Hautaus-toimi kunnostaa haudan pinnan sulan maan aikana, kun hautakivi on palautettu paikalleen. Nurmialueilla sijaitseville haudoille kylvetään nurmi tiivistetyn mullan päälle. Kaikkien haudalla olevien muistomerkkien takaisin asennus kuuluu omaisen vastuulle. Omaisen tilaa kiven kunnostuksen ja asennuksen kiviliik-

keeltä.

Hautaus-toimen velvoitteisiin ei kuulu tulevasta hautauksesta informointi muille hautaoikeudellisille (esim. sukuhaudat), vaan se on omaisten tehtävä ennen hautausta. Hautaoikeus määräytyy pääsääntöisesti päävainajan (ensiksi haudattu) perimysjärjestyksen mukaan. Mikäli kyseessä on hautaoikeudellisen henkilön avopuolison hautaaminen, on siihen saatava lupa muilta hautaoikeudellisilta.

9. Yhteismuistomerkit, yhteiset muistelupaikat ja sankarihautausmaat

Seurakunta vastaa useiden yhteismuistomerkkien hoidosta hautausmaa-alueilla. Sankarihauta-alue kuuluu hautausmaan parhaiten hoidettuihin kohteisiin, joiden tarkkailu on jatkuvaa. Sankarihauta-alueen hoidon tavoitteena on alueen pitäminen sen arvoa vastaavassa kunnossa.

Vanhalla hautausmaalla sijaitsee Sankarihauta-alue, Karjalaan jääneiden muistokivi, Punaisten kivi, Muualle haudattujen muistomerkki ja vanha muistolehto. Sammallehdossa on muistolehto ja Harjavallan Karjalaisten lahjoittama puu sekä sen muistolaattakivi.

Keväisin hoitotyöt alkavat lumien sulettua risujen roskien keräämisellä sekä hiekoitushiekan poistamisella Käytävät ja kiveykset pidetään turvallisina ja siisteinä. Rikkakasveja torjutaan mekaanisesti. Rakenteiden kuntoa tarkkaillaan säännöllisesti. Kivet pestään tarvittaessa ja linnunkakat siivotaan.

Sankarihaudalle istutetaan huhtikuu lopussa sini-valkoiset orvokit, jotka vaihdetaan kesäkuun alussa kesäkukkiin. Kukkia hoidetaan, kastellaan ja lannoitetaan samoin kuin muitakin hoitohautoja. Nurmi-alue pidetään siistinä ja tarvittaessa poistetaan sammal varmistaen nurmen kasvun. Kuivimpina jaksoina alueen kasteluun käytetään sadettajaa. Nurmikko ajetaan ja hautakivien reunat trimmataan useampaan kertaan kauden aikana. Lokakuun alussa kesäkukat vaihdetaan callunoihin, jotka jäävät haudoille talvikaudeksi. Havuja haudoille ei roskaamisen takia laiteta. Talvella kivet pidetään juhlapyhinä näkyvissä ja hauta-alue kulkukelpoisena.

Yhteisten muistelupaikkojen ja yhteismuistomerkkien hoidon tavoitteena on yleisilmeen pitäminen siistinä, turvallisena ja viihtyisenä. Kasvillisuuden ja rakenteiden kuntoa tarkkaillaan säännöllisesti. Hoitotoimiin kuuluu palaneiden kertakäyttökynttilöiden ja rikkoutuneiden koriste-esineiden poistaminen kevätsiivouksen yhteydessä ja juhlapyhien yhteydessä. Kulkuväylät ja kiveykset pidetään puhtaina. Kesäkaudella kasvillisuusalueet ja käytävät kitketään tarvittaessa.

10. Hautausmaan kunnossapito

Hautausmaan kunnossapidon tavoite

Hautausmaan kunnossapidon eli hoidon, korjauksen ja järjestelmien käytön tavoitteena on varmistaa hautausmaan toimivuus, viihtyisyys, esteettisyys ja turvallisuus sekä yleisilme. Tämän lisäksi kunnossapidon keinoin varmistetaan hautausmaan kulttuuriarvojen säilyminen ja vahvistuminen.

Asetettuihin kunnossapidon tavoitteisiin päästään suunnittelemalla hautausmaan hoito- ja korjaustehtävät sekä järjestelmien käyttö toteutettavaksi oikea-aikaisesti ja oikeilla työmenetelmillä.

Tässä osassa esitetään hautausmaan:

- hoitotyöt
- hoitotöiden yleiset laatutavoitteet
- hoitotöiden laadunvalvonta
- työmenetelmien tarkennukset
- hoitotöihin tarvittava ajankäyttö ja resurssit
- erikseen sovittavat työtehtävät (mm. korjaukset)
- muut hoidon suunnittelussa ja hoidossa huomioitavat asiat

Hautausmaan kunnossapidon laatu- poikkeamat

Rakennetulla viheralueella kunnossapidon laatu- poikkeamia esiintyy vain vähän ja ne korjataan välittömästi. Toimintaviheralueella kunnossapidon laatu- poikkeamia voi esiintyä lyhytkestoisesti ja ne korjataan mahdollisimman pian. Suoja- ja vaihettumisalueella kunnossapidon käyttöä ja turvallisuutta vaarantamattomia laatu- poikkeamia voi esiintyä. Ne korjataan muiden kunnossapitotöiden ohella erikseen sovitulla tavalla.

Vaaraa aiheuttavat poikkeamat korjataan välittömästi. Turvallisuutta vaarantavat viat merkitään viipymättä varoittavin opastein ja sulkulaittein.

Hoitotöiden laatuvaatimukset ovat soveltuvilta osin Viherympäristöliitto ry:n julkaiseman *Viheralueiden kunnossapidon yleinen työselostus VKT 2021*-julkaisun mukaiset.

Hautausmaan talvihoito

Talvihoidon valmisteleviin töihin kuuluu mm. aurausviitoituksen asentaminen sekä kastelueden sulkeminen ja järjestelmän tyhjentäminen alueen muun syyskunnostuksen yhteydessä.

Lumenpoistotöihin kuuluvat mm. auraus, käsilumityöt, sohjon ja jään poisto hulevesikaivojen ritiläkansista sekä aurausvallien poisto tarvittaessa.

Liukkauden torjuntaan kuuluu käytävien ja parkkialueiden hiekoitus sepelillä ja nurmialueille tuleville haudauksille kulkuväylät hiekoitetaan hienolla hiekalla. Jääpolanteita rouhitaan sään salliessa karheiksi Avantin tappiterällä.

Hiekoitussepelit poistetaan kevätkunnostuksen yhteydessä päällysteiltä ja nurmikoilta.

Lumenpoisto, liukkauden torjunta, aurasvallien poiskuljetus sekä viikonloppujen ja pyhäpäivien lumipäivystys tehdään omana työnä.

Kirkkojen, seurakuntatalon ja huoltorakennuksen sekä hautausmaiden kulkuväylien kuljettavuus, esteettömyys ja turvallisuus tarkistetaan aina ennen tilaisuuksien alkua. Talvihoidon laatua ja alueiden turvallisuutta tarkkaillaan säännöllisesti muiden talvikauden kunnossapitotöiden ohella.

Talvihoito kohdentuu erikseen sovituille kulkuväylille. Auraskartta on nähtävillä myös seurakunnan nettisivuilla. Työtehtäviä ovat kulkuväylältä haudalle johtavien saattoväylien lumenpoisto ja liukkauden torjunta sekä muistelupaikkojen lumenpoistot. Kun lumivallit ja lumen lähisijoituspaikat haittaavat kunnossapitoa, alueen käyttöä, turvallisuutta tai lumen määrä vaarantaa kasvillisuuden säilymisen, lunta voidaan poistaa tarvittaessa.

Hautausmaan puhtaanapito ja jätehuolto

Hoitotöihin kuuluu roskien poisto (mm. irtoroskien keruu, roska-astioiden tyhjennys), päällysteiden puhtaanapito sekä kevät- ja syysiihoukset.

Kirkon, seurakuntatalon ja huoltorakennuksen ulkoalueiden sekä hautausmaiden siisteys ja turvallisuus tarkistetaan aina ennen tilaisuuksien alkua niillä alueilla, joihin tilaisuus tai toiminta kohdentuu.

Puhtaanapidon laatua ja alueiden turvallisuutta tarkkaillaan säännöllisesti muiden kunnossapitotöiden ohella.

Siunaustilaisuuksien jälkeen haudoille jätetyt kukat ja kukkalaitteet poistetaan hautausmaaston ohjesäännön mukaisesti noin kymmenen päivän kuluttua siunauksesta ja materiaalit lajitellaan.

Muistelupaikoilta ja yhteismuistomerkkialueilta:

- Poistetaan palaneet kertakäyttöiset hautakynntilät, lyhdyt, rikkoutuneet koriste-esineet tarvittaessa
- Puhdistetaan kulkuväylät ja kiveysalueet. Sammallehdon muistolehdon korkealle laattakivelle ei tehdä talvella kulkuväylää, koska sinne ei ole luvallista viedä kynntilöitä
- Poistetaan huonoksi menneet ruukku- ja leikkokukat sekä muut kukkalaitteet ja muistokukat

Kevät- ja syyskunnostustöiden yhteydessä alueelta poistetaan ylimääräinen kasvimassa, roskat ja muut alueelle kuulumattomat ainekset ja esineet. Kasvillisuusalueen hoitotyöt aloitetaan kun routa on sulanut, maa kestää liikkumisen ja on muokkaukelpoista. Kevätsiivouksen yhteydessä hoitohaudoilta poistetaan kertakäyttöiset hautakynntilät ja lasilyhdyt, havut ja kanervat sekä muut talvikoristeet toukokuun alkuun mennessä.

- Alueiden roskat ja isot risut poistetaan havaitessa
- Sidotut päällysteet harjataan keväisin. Kalusteiden puhdistus tehdään kerran vuodessa/tarvittaessa
- Vaaralliset jätteet (akut, paristot, jäteöljyt, maalit jne.) toimitetaan ongelmajätteitä vastaanottavaan toimipaikkaan

Muovikynntiläjätteen joukosta poistetaan lasit, metallit ja muut roskat, jotka lajitellaan erikseen niille kuuluviin paikkoihin

Hautausmaan puhtaanapidon ja jätehuollon suunnittelussa ja kunnossapidossa huomioitavia asioita:

- Jätteen lajittelun jätejakeiden määrittely (mm. puu- ja rakennusjäte, metallijäte, keräyspaperi, keräyspahvi, biojäte, energiajäte, sekajäte, SER-jäte eli sähkö- ja elektroniikkaromu, ongelmajäte) mukaan. Seurakunnan työntekijät lajittelevat hautausmaalta tulevat jätteet oikeisiin paikkoihin
- Keräysastioiden oikea mitoitus, tyhjennysaikataulu ja jäteastioiden pesu kerran vuodessa/tarvittaessa
- Jättemäärän vähentäminen ja jätteen kierrätysmahdollisuudet (mm. kasvijätteen kompostointi, risuja oksakuormien toimitus lämpölaitokselle, ylijäämämaiden hyödyntäminen)
- Ylijäämämaiden välivarastointi ja jatkokäsittely. Ylijäämämaat hautauksista sijoitetaan hautausmaalle. Muut ylijäämämaat voidaan toimittaa maankaatopaikalle
- Jätteen lajittelun ohjeistus hautausmaalla kävijöille

Hautausmaan rakenteiden, varusteiden, kalusteiden ja laitteiden hoito

Hautausmaarakenteiden tarkoituksena on muun muassa toimia hoidon tukena, palvella hautausmaakävijöitä ja hautausmaan hoitoa ja rajata hautausmaa ympäröivästä alueesta. Hautausmaan rakenteita ovat esimerkiksi kiviaidat, valaisimet, kasteluvesipisteet, päällysteet, penkit ja jäteastiat.

Rakenteiden, varusteiden, kalusteiden ja laitteiden hoidon laatua ja turvallisuutta tarkkaillaan säännöllisesti muiden kunnossapitotöiden ohella ja rikkoutuneet korjataan tai vaihdetaan ehjiin. Hautausmaan rakenteiden, varusteiden, kalusteiden ja laitteiden hoitoa rytmittää vuodenaikojen vaihtuminen, minkä mukaan suunnitellut toimenpiteet toteutetaan. Irtonaiset kalusteet ja varusteet viedään talvisäilöön tai siirretään pois talvihoidon edestä. Roska-astioiden kannet pidetään lumesta vapaana talvella. Turvallisuutta vaarantavat vauriot korjataan välittömästi. Luonnonkiviaidoista irronneet kivet asennetaan mahdollisuuksien mukaan paikoilleen mahdollisimman pian tai sijoitetaan niin, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa. Kalusteiden, varusteiden ja päällysteiden pesu tehdään puhtaanapitoluokituksen mukaan. Päällystealueilta torjutaan rikkakasvillisuutta ja pintakäsittelyitä uusitaan tarvittaessa. Yhteismuistomerkit pestään kesäkaudella tarvittaessa. Hautamuistomerkkien hoidossa noudatetaan Museoviraston julkaisun *Hautamuistomerkkien hoito* ohjeita. Sankarihautausmaan hoidossa ja kunnostuksessa noudatetaan Museoviraston julkaisun *Sankarihautausmaiden perinne, hoito ja kunnostus* ohjeita.

Hautausmaan kasvillisuuden, avoimien viheralueiden ja puuston hoito

Hautausmaan kasvillisuuden hoitoon sisältyy nurmikoiden sekä pensas-, kausikasvi-, köynnös- ja puuistutusten hoito. Hautausmaan kasvillisuuden ja kasvillisuusalueiden hoitotöihin kuuluvat kevät- ja syyskunnostus, kalkitus, lannoitus ja kastelu, istutusalueen rajausta, rikkakasvien ja haitallisten vieraskasvien torjunta sekä kasvitautilien ja tuholaisten torjunta. Nurmi- ja puukunnostetaan turvallisuuden vuoksi siinä vaiheessa, kun arkku tai urna maatuu ja maanpinta painuu.

Kasvillisuuden hoitotoimenpiteisiin kuuluvat leikkaus ja siistiminen. ”Siistimisellä” tarkoitetaan, että kasvillisuusalue on yleisilmeeltään kunnossapitoluokan ja suunnitelman mukaisella laadullisella tasolla. Kasvillisuuden ylihoitamista vältetään, kuten kuihtuneiden kukintojen, kasvijätteen tai puuston liiallista poistoa. ”Siistiminen” tai ”siisti” ei automaattisesti tarkoita esimerkiksi sitä, että kasvijätteet on tarpeen siivota pois kasvistä. Kasvijätteet ja varisseet lehdet voidaan jättää ja/tai käsitellä esimerkiksi silppuamalla kasvi-istutusten kasvualustan katteeksi tai maanparannusaineeksi, kun ne eivät tee poikkeamaa kunnossapitoluokan määrittämistä muista vaatimuksista ja laadullisista tavoitteista. Siistimisellä tarkoitetaan myös hoitotöihin liittyvää työn jälkien siistimistä, jätteiden poisviemistä ja kunnossapitokohteen viimeistelyä ennen kohteesta poistumista.

Eryteisesti kiinnitetään huomiota kausikasvien ja istutettujen puiden kastelutarpeeseen. Kausikasvien kastelu aloitetaan ennen kuin kuivumisen merkkejä esiintyy. Puu- ja pensasvalinnat pyritään tekemään kasvupaikka huomioon ottaen kastelutarpeen vähentämiseksi. Puu- ja pensasistutuksia kastellaan vähintään kahtena ensimmäisenä kautena. Kastelutarve tarkastetaan jokaisella hoitokerralla. Kausikasvi-istutus kastellaan viikoittain koko kasvukauden ajan. Istutusastioissa tai -altaissa kasvavat kausikasvit tarvitsevat kastelua yleensä useammin kuin maassa kasvavat kausikasvit. Kasvit kastellaan mieluiten imeyttämällä vesi hitaasti kasvualustaan. Mikäli on pitkä kuiva jakso, sankarihaudalle laitetaan sadetta useaksi tunniksi varmistamaan myös nurmialueiden kastuminen.

Muita erikseen sovittavia työtehtäviä

- Kasvillisuusistutusten korjaus eli uusiminen, siirto ja poisto (mm. kuolleet ja huonokuntoiset puut). Mikäli ”koululaisten puu” kuolee, se korvataan istuttamalla sama lajike samaan paikkaan
- Kasvijätteen paikalleen jättäminen. Kasvijätettä (mm. oksia, risuja, nurmikoiden leikkuujätettä, lehtiä) voi hyödyntää istutusalueiden maanparantamisessa ja katteena
- Kasvi-istutusten suojaaminen tuhoeläinvahinkojen estämiseksi. Uusien puiden verkot ovat paikallaan ympäri vuoden, kunnes runko on tarpeeksi vahva
- Kasvi-istutusten talvisuojaukset

- Pensas- ja köynnösistutusten alasleikkaus
- Puiden erikoisleikkaukset (mm. muotoon leikkaus, latvuksen pienentäminen, vuorimäntyjen tyypistäminen)
- Aukkopaikkojen korjaaminen nurmialueilla

Haudankaivuutyöt saattavat aiheuttaa juuristovaurioita ja vaikuttavat pensaiden ja puiden säilymismahdollisuuksiin. Myös talvituhot ja muu alueen käyttäminen ja kuluminen aiheuttavat paikkaustarvetta. Mahdollisuuksien mukaan työkoneiden aiheuttamaa maan tiivistymistä pyritään estämään ja hallitsemaan.

Myrskytuhopuiden korjuu hautamuistomerkkien läheisyydessä vaatii erityistä tarkkuutta ja varovaisuutta. Korjuu tehdään mahdollisimman pian ja aina pari- tai ryhmätyöskentelynä – ei koskaan yksin. Myrskytuhopuiden kaatamat ja vaurioittamat hautamuistomerkit dokumentoidaan esimerkiksi valokuvaamalla ennen töihin ryhtymistä. Mahdollisesti kaatuneet hautamuistomerkit asennetaan takaisin paikoilleen.

Kasvillisuuden ja alueiden hoitoon kuuluu myös haitallisten vieraslajien poisto. Vieraslajilla tarkoitetaan kasvia, eläintä tai muuta eliölajia, jonka siirtymistä oman luontaisen esiintymisalueensa ulkopuolelle ihminen on edistänyt joko tarkoituksellisesti tai tahattomasti. Vieraslaji on siis ihmisen myötävaikutuksella ylittänyt luontaiset leviämiseesteet, kuten mantereiden, meren tai vuoriston, ja levinnyt alueelle, minne se ilman ihmisen apua ei olisi vielä luontaisesti levinnyt. Haitallisen vieraslajin on todettu olevan uhka luonnon monimuotoisuudelle ja alkuperäiselle lajistolle. Vieraslaji, haitallinen vieraslaji sekä EU:ssa haitalliseksi säädetty vieraslaji on määritelty EU:n vieraslajiasetuksessa (1143/2014). Lisäksi vieraslajilaissa (1709/2015) on määritelty kansallisesti haitalliseksi säädetty vieraslaji. Vieraslajien torjunnassa ja torjunnan suunnittelussa hyödynnetään Vieraslajit.fi -verkkosivuston (<https://vieraslajit.fi/>) ja ViherRiski-tietopankin (<https://www.vyl.fi/tietopankki/viherriski/>) tietoja.

Hautausmaalla kasvavat ruusut ovat tarhakurttureusuja. Kaikki tavalliset kurttureusut on vieraslajeina poistettu vuonna 2021.

Laatuvaatimuksissa käytetään soveltuvin osin Viherympäristöliitto ry:n julkaisemaa Viheralueiden kunnossapidon yleinen työselostus VKT 2021- julkaisun vaatimuksia. Hoidon laatua ja turvallisuutta tarkkaillaan säännöllisesti muiden kunnossapitotöiden ohella.

Hautausmaan kunto- ja turvallisuustarkastukset ja -inventoinnit

Hautausmaiden kunto- ja turvallisuustarkastukset ja inventoinnit suoritetaan mittauksin ja kartoituksin, minkä jälkeen tulokset raportoidaan ja dokumentoidaan ja inventointien perusteella tehdään muutos- ja korjausohjeita.

Hautausmaalla tehtävät tarkastukset ja inventoinnit:

- Puiden silmämääräinen kuntoseuranta
- Puiden kuntoarviointi
- Laitteiden ja järjestelmien tarkastus
- Rakenteiden, kalusteiden ja varusteiden kuntoseuranta
- Arvokkaiden hautojen ja hautamuistomerkkien inventointi

- Hautamuistomerkkien turvallisuuden tarkastus
- Hautojen hoitotason tarkastaminen

Haudan hoitamattomuuden seuranta toteutetaan erikseen sovitulla tavalla, kuten valokuvaamalla ja erikseen määritetyillä kriteereillä. Hoitamattoman haudan tietoihin kirjataan syy hoitamattomuudelle sekä mahdollinen haudan kunnostaminen.

Hautausmaiden inventoinnissa noudatetaan Museoviraston julkaisun Hautausmaiden inventointiopas ohjeita.

Hautausmaan järjestelmien hoito ja käyttö

Hautausmaan järjestelmiä ovat sähkön- ja vedenjakelujärjestelmät sekä valaistus- ja valvontajärjestelmät. Järjestelmien toimintakuntoa ja turvallisuutta tarkkaillaan säännöllisesti muiden kunnossapitotöiden ohella. Järjestelmien käyttökuntoon kiinnitetään erityisesti huomiota kauden vaihtuessa ja niiden käyttöönotossa. Keväisin tarkastetaan silmämääräisesti vedenjakelun toimintakuntoisuus ja viat korjataan ja rikkoutuneet hanat vaihdetaan ja laitetaan ”jokivesi” laput hanoihin, niin käyttäjät tietävät, ettei vesi ole juomakelpoista. Valaisimien ja pistorasiatolppien kunto tarkistetaan syksyisin ja vialliset kunnostetaan. Hautausmaan teknisiä järjestelmiä käytetään, huolletaan ja tarkastetaan valmistajan ohjeiden mukaan. Vedenjakelu pyritään järjestämään keväällä äitienpäivään mennessä sääolosuhteiden salliessa. Vedenjakelujärjestelmä tyhjenetään syksyllä ennen kuin jatkuvat pakkaset alkavat ja hanat jätetään talveksi auki rikkoutumisen estämiseksi. Kauden aikana ilmenneet putkien rikkoutumiset korjataan mahdollisimman pian.

11. Hautausmaiden kunnossapidon resurssit

Henkilöstö

Vakituisen henkilökuntaan kuuluu puutarhuri ja ammattimies. Kevätkauden alkaessa huhtikuun puolivälissä aloittaa lisäksi yksi kausityöntekijä ja kesäkaudella 1.6. aloittaa toinen kausityöntekijä sekä kesätyöntekijä. Kausityöntekijät työskentelevät lokakuun loppuun, kesätyöntekijä 1.6.-31.08. Kausi- ja kesätyönjohdosta vastaa puutarhuri. Kirkkoneuvostossa esittelijänä toimii puutarhuri ja/tai talouspäällikkö. Määräaikaista henkilökuntaa tarvitaan hautausmaan kausiluonteisiin ulkoalueiden hoitotehtäviin sekä hautainhoito rahaston tehtäviin. Ulkopuolinen urakoitsija kaivaa arkkuhaudat, ammattimies ja puutarhuri kaivavat uurnahaudat. Erilaiset koneiden huollot ja korjaukset tehdään omana työnä tai mikäli tarve vaatii, huoltoliikkeessä. Avantin määräaikaishuollot tekee Avantin sopimushuoltoliike. Hankalissa puiden poistoissa käytetään ongelmapuunkaatajia.

Koneet, laitteet, käsityökalut

Konekalustoa tarvitaan ympärivuotisesti hautaamiseen liittyviin töihin sekä hautausmaan kunnossapitoon. Kesäaikaan kunnossapidossa eniten koneita tarvitaan nurmikonhoidossa, mutta myös maa-ainesten ja kompostin kuljetuksessa, pensasaitojen hoitoleikkauksissa, puiden hoidossa, kalusteiden ja muiden tarvikkeiden siirrossa sekä syyskunnostustöissä. Talvella konekalustoa tarvitaan lumen auraukseen, hiekoitukseen ja käytävien jyrskintään jääpolanteista.

Ajettava konekalusto

Avant760i vm 2019 + alueaura, V-aura, lumikauha, etuhiekotin, sorakauha, trukkipiikit, tappiterä (maanmuokkain)

Iseki TG5470 vm 2005 kiinteistötraktori (käytetään Avantin ollessa estyneenä)

Mitsubishi MT280D vm 1988 kiinteistötraktori + peräkärri (haudankaivuukäytössä)

Husqvarna C16R AWD vm 2009 ajoleikkuri moottori vaihdettu 2023

Husqvarna R 320 AWD vm 2018 ajoleikkuri + lumilevy

Husqvarna RC 320Ts AWD vm 2022 keräävä ajoleikkuri

Walker MDD vm 2005 keräävä diesel ajoleikkuri

Moottorikäyttöiset pienkoneet

Moottorikäyttöisiä pienkoneita tarvitaan eniten nurmikonhoitoon sekä puiden ja pensaiden hoitoon liittyviin töihin. Käytössä on 4kpl työnnettäviä ruohonleikkureita, raivaussaha, 2kpl trimmereitä, pitkävartinen ja tavallinen pensasleikkuri, sammaleenrepijä, jyrsin ja 2kpl moottorisahoja.

Työnnettäviä leikkureita huolletaan säännöllisesti ja käyttäjä huolehtii päivittäistarkastuksista. Koneiden käyttöikä on noin 4-5 kautta. Koneita uusissa siirrytään vähitellen akkukäyttöisiin pienkoneisiin.

Käsityökalut

Hautausmailla pitää olla tarvittava määrä käsityökaluja, jotka palvelevat erityisesti kausiluonteisissa töissä. Erilaiset kärret, lapiot, haravat, harat, kuokat, kastelukannut, oksasakset ja muut pienvälineet ovat oleellisia välineitä kesäkauden hoitotöissä. Niiden kunnosta pidetään huolta ja uusia hankitaan rikkoutuneiden tilalle. Käsityökaluissa seurataan kehitystä ja niillä pyritään tekemään hautausmaan kausityöntekijöiden työstä mahdollisimman mielekäästä ja tehokasta.

Huolto

Hautausmaan huoltorakennuksessa on varustellut huoltotilat, joissa voidaan suorittaa koneiden perushuolto ja korjaukset. Koneiden pudistukseen on käytettävissä painepesuri ja paineilmalaitteet.

Hautaamiseen liittyvät laitteet ja välineet

Arkkuhaudat kaivaa konetyönä Harjavallan Konepalvelu omalla kaivinkoneellaan. Arkkuhaidoissa käytetään sortumasuojina metallikehiä ja lautoja, haudan astimet ovat liukuestettyä metallia. Haudan yläreuna siistitään astimiin kiinnitettävillä kangasverhoilla. Avoin hauta peitetään lasikuitukannella.

Urnahaudat kaivaa ammattimies ja puutarhuri seurakunnan omana työnä. Tarvittavat välineet ovat pistolapio kaivamiseen, pressunpala hiekalle, koussikka hiekan nostoon, matonpala polvisuojaksi, lasikuitukansi haudan päälle ja betonilapio omaisille haudan peittoon.

Talvella haudankaivuu edellyttää roudan sulattamista. Sitä varten on sulattajia, joissa on lämpöeristetty alumiinipäällys ja alla kuumenevat vastukset. Arkkuhautakokoisia sulattimia on 3kpl, uurnasulattimia 2kpl. Sulattajat toimivat verkkovirralla, minkä takia on ensiarvoisen tärkeää, että hautausmailla on tarpeellinen määrä sähköpisteitä. Vuonna 2019 uusitut sähköpisteet sijoitettiin valaisintolppiin niin, että sulattimelle tarvitaan korkeintaan yksi 40m jatkojohto. Sulattimet säilytetään huoltorakennuksen kellarissa ja ne kuljetetaan paikalleen kottikärryillä vahingoittumisen estämiseksi.

Tilat

Huoltorakennuksessa on toimistotila, jossa työskentelee puutarhuri ja ammattimies. Lisäksi erikseen miesten ja naisten pukuhuoneet, kahvihuone, pyykkihuone, käsityökalujen varasto (haravavarasto), hallitila ja kellari, jossa talvivarastotilaa ajettaville ja työnnettäville ruohonleikkureille, trimmereille, kastelukannuille, lannoitteille, puutarhatraktoreille ja haudankaivuu välineistöille. Kellaritilan mataluus rajoittaa siellä säilytettävien koneiden kokoa, esim. Avantiin ei voitu ottaa ilmastointia, koska 10cm korkeampi kone ei olisi mahtunut kellariin.

Huoltoalueet

Huoltoalueita tarvitaan maa-ainesten, katteiden ja kasvijätteiden välivarastointiin ja käsittelyyn. Hautamaat, kasvualueet, kiviainekset mm. murskeet ja kivituhka, risu-, oksa- ja puujäte sekä haudoilta poistetut muistomerkit tarvitsevat varastotilaa. Uutta multaa tilataan keväisin ja se säilytetään osaston 16 ja rantabulevardin välissä, samalle alueelle välivarastoidaan haudankaivuusta tuleva maa-aines sekä mahdolliset kuorikate ym. kuormat. Hautausmaalta tuleva maatuva jäte (kukat, multa yms.) välivarastoidaan aroniapensasaidalla rajatulla alueella osaston 17 kohdalla rantabulevardin vieressä. Polttolaitokselle lähtevät oksat ja risut sekä haudoilta poistetut kivet ja muut muistomerkkien osat välivarastoidaan osaston 18 kohdalla rantabulevardin vieressä. Kivituhka ja hiekotusseppi varastoidaan huoltorakennuksen läheisyydessä, samoin kuin hautausmaan rakenteita muutettaessa puretut betonitiilet ja -laatat sekä muu uusiokäyttöön soveltuva materiaali. Varastoinnissa on otettava huomioon, mitkä tavarat ovat helposti varastettavia ja ne varastoidaan huoltorakennuksen kameravalvonnan suojiin.

12. Hautausmaan kunnossapidon kehittäminen

3-5 vuoden sisällä toteutettavia kehittämistavoitteita

- Ylikasvaneiden vuorimäntyjen poisto ja korvaaminen muilla kasveilla
- Sammalehdon muistolehdon muistolaattakivien lisääminen ja alueen yhdenmukaistaminen
- Vanhojen pistorasiatolppien poisto
- Hautojen laputukset alueittain ja luovutettujen kivien poisto

5-10 vuoden sisällä toteutettavia kehittämistavoitteita

- Hautausmaan kivituhkakäytävien reunavallien madallus, pinnan nosto ja kunnostus, sadevesikaivojen asennus oikeille korkeuksille ja valumavesien ohjaus kaivoihin